

IV. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
minden vasárnap.
Ára 3 hóra 1 frt. 50 kr.

Az előfizetési pénz a
kiadó-hivatalba
Városháztér 6. szám
alá küldendő.

Pest, jan. 2.
1870.
I. szám.

GYŰJTŐKNEK
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle kézirat, mely LUDAS MATYI-nak van szánva.

Uj évben.

Közösügyes világ kvótás dicső napok!
Az úr Isten megint egy uj évet adott:
Hogy terhesek, jobban nyomja a nép vállát;
No uj év, téged se marasztunk, hogy: várj hát!

Erős mint az aczél türelme a népnek,
Roszabbat rája már nem hozhatnak évek, —
Sejti a multakból, hogy gyalazatára
Földerülend még a dicsőség sugára.

A független nemzet nagy lenne és gazdag,
De az uszályhordók mindent elszavaznak;
Járszalag kell nekik, hogy el ne essenek
Azért tántorognak, hogy Bécsnek tessenek.

Valjon, ez uj évnek sőtét fátyla alatt
Kell-e üritnünk még keserű poharat?
Vége vagyon-e már mind a tiz csapásnak,
Vagy jogaink alá ujabb aknát ásnak?

Az uj méltóságok czilinderben, frakkban,
Áldják azt a lőrét, mely fináncżolatlan;
Nagyokat isznak a közösügy nevében,
Hiába rezg könyü a haza szemében.

A muszkavezetők nyugdijban fürdenek,
A megszavazóknak kegymosolyt röhögnek;
Száz dijért nem adnák, hogy „balek"-et fogtak..
Zárják be az ajtót, kik hátul kullognak.

Örvendjünk hát mi is az uj esztendőnek,
Ránk nagyobb csapások már aligha jönek.
Nincs mit elszedni már tőlünk a németnek...
Bölcseink a multra könnyen fátyolt vetnek.

Örvendjünk, hiszen a váczi kóter zára,
Ludas Matyi előtt nyilik nem sokára;
Tudom, ha szabad lesz kamattal megfizet
Szenvedéseiért pohos Dobröginek.

Herkó Páter.

Eredeti levelek.

Édes komám Matyi!

Mán peig egyszer felfogadtam, hogy hát nem irok többet a politikárúl, de hát hébe hóba ugy ugy neki szilajodik az eszem, hogy meg nem állhatom szó nélkül, peig hát elhidd komám, hogy ha csömöllísig meg akarom a politikát útálni, hát nem cselekszem egyebet mint azt, hogy bele tekintek abba az „Estilap újságba,“ oszt ugy elromlik tülle a gyomrom, hogy még a tilógus se tudja megreperálni. — Na hát akár mikíppen van is, de hát azir csak nem állhatom meg, hogy ne szóljak.

Mer hát ihol van ni, megint abba a sok feki reverendás papba botlik meg az ember, jezsovita vagy mi a frânya fajtája telepedik megint az országba, oszt a mint olvasom az ujságbul, hát ezeket állitják az oskolába, precektornak meg professzornak! — na hisz az argyélusát ennek a sok lucifer fajta lúdlábú barátnak, hisz még csak a kell, hogy e szaporodjík el az országba, keservesebb lesz a nípsorja, mintha a tatár pusztitná el még egyszer.

Hanem komám! tudod i hogy majd csak lesz mán a világbul valami, mert hát Muszkaországban is ribilióhoz kíszülnek; Zágrábba meg a rácz a horváttal czivakodik, a nimetnek meg a Dalmácziába mutatnak fügét. — Anglius országba is van egy kis baj, — Rómába míg a sok püspök közt is akadt mán nihány, a ki nem hagyná magát elbolonditani, oszt hát otthatták a konczonliomot. Bécsbe meg a sok czifra frakkos czoflis nímet miniszterek akarnak jobbra balra szít mállani, — egyszóval pajtás bele esett a világba a nyavaja uj esztendőre. Elhidd pajtás, alig várom, mikor elkezdhetjük a gyógyitást. — Puskábul, ágyubul adnánk osztán majd be a pirolát, hogy szint ugy gebedne belé a sógor!

Hanem komám Matyi az árgyélussát annak a Fogd-megnek ott Pesten, — mán azt csak még is restellem erősen, hogy erőnek erejével ráfogja az emberre, hogy majom vót az eldődje? — naiszen bezzeg örülhetnek a mi nemzetünk dicsőséges eldődjei, Hunyadi! Mátyás király! Árpád! Atilla! meg a többi Bendeguz, oszt hát még hozzá egy pernahajder nímet mondja ezt a magyarrúl, oszt az a sok bolond bámulója ott Pesten hát még örül neki, hogy majommá lehet, — oszt még írte jól is megtraktálják ítellel, itallal, mivé valík az ember istenem teremtőm, mikor még annak is örülni tud, hogy ha valami félbolond ráfogja, hogy barom vót a hetvenhetedik nagy apja, oszt ű is barom fajta. — Köszönöm én az ilyen dicsősséget pajtás, de mán nekem nem kell, a ki lelke van annak a nimetnek, hadd származzík ű keme a majomtul, de mán a becsülletes magyar embernek csak hagyjík bíkít.

Tudod-e mit Matyi, adjon a teremtő neked, meg nekem boldog uj esztendőt, a miniszteriomnak szökő esztendőt — hasonlókípen a Deák-pártnak is, minnyájunknak pedig alkotmányos 48-as boldog uj esztendőt, ezt kivánom szivemből jó pajtásod.

Karakán Marczi.

A nemzet öröme 1870-ben.

Nemzetem! ma szádban alleluja zengjen,
És mellé saruid sarkantyuja pengjen;
Szived örömtüze, lobogjon magason,
Hogy annak a lángja „B u d á i g“ felhasson.

Két évtizeden túl fetrengél sok bajban,
Fürödhetel immár csupa tejben-vajban,
Áhitatos arczczal fordulj Budafelé . .
Rád az „á l d á s ö z ö n“ onnan foly mint a lé.

Ott ül nyolcz miniszter szép német nadrágba, —
Mind a nyolcz „s z e r e l m e s“ fülig az osztrákba:
„V i s s z a v a n h á t v i v a a m a g y a r a l k o t m á n y,“
Mernéd-e mondani; hogy ez csak koholmány?

Mátyás palotáján — Budavár ormán fent,
Nagy „s á r g a f e k e t e l o b o g ó“ vigan leng;
Nemzeti zászlódnak „e l v á l t o z o t t s z i n e, —
Mikép sok korcsmagyar „h i t v á n y l e l k e s z i v e.“

Fiaid „i r a t n a k“ magyar hadseregbe,
Hanem azért osztrák „ü l t e t i n y e r e g b e:“
És ha bősz csatáin kezök lábok elvész,
Csonkán vissza adja: „e hadügy reád néz.“

Bányáidban bőven a drága ércz,
De Bécsbe hordja el „k ö z ö s ü g y e s l i d é r c z.“
Arany ezüst helyett ad neked „p a p i r o s t,“ —
„E z a t e p é n z ü g y e d,“ — hol zöldet, hol pirost.

Egy „v é g z e t e s a l k u“ kötele nyakadon,
Mely téged semmiben se bocsát szabadon :
Mint megkötött fejős tehenét kezel Bécs, —
„E z önállóságod,“ — türd, — ellene ne véts.

Üzleted iparod „örvend virágzásnak,
Se hossza, se vége nálad a bukásnak :
Az meg a „j ó l é t n e k“ nyilvánoságos jele
Ha üres zseb mellett „a száj jajjal tele.“

A sok adó, — fináncz-trafik stempli, akcziz,
Mik miatt kiveszett rég szádból a jó íz, —
„U j é v i a j á n d é k“ gyanánt mind megmarad,
„E z teherkönyités,“ —jól érezhedd magad.

Biráid jövőre többé „n e m v á l a s z t o d,“ —
Mily nagy kényelem ez? „m a g a d n e m fárasztod,“ —
Ők jönek helyedbe, és megülnek szépen
„Kinevezve holtig“ — a birói széken.

Örvendj hát sorsodnak: „ülj nádparipádra“
Továbbra is hidd el „Andrássy szavára,“—
Ő mondta és mondja: hogy „megnyertünk mindent“ —
Egy gróf és miniszter „szava pedig csak szent.“

Papirrágó.

Epigramma.

Tisza Kálmánnak.

N a g y vagy! Tudta „Hazánk“ (rég bár) s hiredet szanaszéjjel.
Hordta a szél Gesztről, Debreczen—Pápa felé.
B ö l c s vagy ; látja, ki vágyik látni müvek remekében
S osztja tanod vagy nem? megbámul csodakép!
S z ó n o k, a kit türelem közt hallgat a „Ház“ ki, beszélhetsz,
Hogyha kivált csipkedsz—testvér párt s müveit.
Ám de—mi fő — még toll ha kerül kezeidbe, jaj! akkor.
Negyvennyolcz hive! menj, szét szór hogyha el ér. . . . . .

Óh de hiszen ez gyenke szokása, számba se vedd hát.
Szélső párt zöme! mert „n i n c s r á d s z ü k s é g m á r!“
Ám de ha jő az idő ismét testvéri karokkal,
Jönni fog ám lássad, s hív ölelésre kegye. — —
Nagy hazafi értünk! de vigyázz a hon szeme néz ránk,
Nagy a szerep hidd el, s kell az erő, tömörülj.

C . . .

Ój eszthendei khüszüntü.

A mikképen thoval, éphen ógy az idén . .
Megfordolt az idü négy ferthál kherekhén :
Thél, thavasz, nyár és üsz lephürdülték surba,
Hanem — úh fájdalum — mindig nyikhurugva.

Az az üreg gozda, a mit sursnak hijják,
Nem akhar ejteni áldásán suk hiját :
Az ü szekherére ogy khimél a háját,
Mint a nep melegét, ha van Szent-Mihály nap.

És hodj a mit monduk, valu és nem álum,
Thessek fidjelmezni — mindjárt aphellálum :
Bur, gabuna-bóza khevis van, s nincs áró
Morha is szorolta szhalma takharmánró.

Aduszedü, pfinancz, horgya oj nadrágut,
Phoroszt emberén az idü lokhat rágut,
Madjar-ember ögy, iphar, gyár feküszi hasra,
Lunyai „Bursszembül“ viczhekhet ulvassa.

Mig megótaztatnak gavalir Ondrásit,
Murlák, mi jerekhünk hátáro fülmászik.
Djenerün virágzik Pholszky Ferencz urra,
És madjar, hodsereg — hijába gyün szúba.

Phap, phustás excidál, a khotya bür therjed,
Zsarnuk szulgabirákh szegin embert vernek, —
Suk ember szíve lesz czigán verte vájug,
S csofolnak K a s s o t h o t a Hurvát Miháluk.

Azirt, adja isten : ez ój eszthendüben —
Hullja reánk áldás mindenpfelü büven,
A surs üreg gozda ogy nyoljon a hájba,
Mintho lokhudalmas népét vinné nászba.

Phurdicscson szekherét negyvennyulczhas ótra,
Mellen madjar-ember ótazni nem onja,
Nyargaljun uly vigon, mintha birná szárnnyal,
S vágjun a „jubb-uldal“ szemét thele sárral.

Hasli Muzes
madjar izraelito nathorál puét.

A római szent Conciliom

a csalhatatlanság proclamálása által ilyenformán akarná megalapitani — a pápa világi hatalmát.

Pattantyuk.

A belügyminiszterium a népszámlálási ivek szerkesztését bizonyosan csak a fiatal segéd-fogalmazó gyakornokokra bizta, kiknek mindig csak a fehércselédeken jár az eszük.

Igy történt aztán, hogy a nemzetiség kimutatására nem jutott rovat, hanem bezzeg jutott az á g y r a j á r ó k n a k.

Persze ő kemék szeretnék tudni, hogy hány olyan s z e m é l y van az országban, azzal osztán nem törődnek ha magyar, ha német, ha tót, ha zsidó, ha czigány, csakhogy „á g y r a j á r ó" legyen.

Pardon. De bizony csináltak a nemzetiség számára is rubrikát . . . . a s z a r v a s m a r h á k közt.

Ott áll hogy m a g y a r t e h é n, s v á j c z i r i s k a stb

Przmlinyecz népszámlálási bizottmányi tag aztán már most azon töri a fejét, hogy főtisztelendő Eszemiszom páter unoka hugait a „c s a l á d t a g o k" vagy pedig az „á g y r a j á r ó k rovatába sorozza-e ?

Miletics, Borlea, Hodossiu, Babesiu, Mocsonyiu azzal kérkednek, hogy az általok képviselt nemzetiségek bár melyike is meghaladja a magyart számra nézve.

Na már alkalmasint attól félt a magyar kormány, midőn a nemzetiségeket egészen mellőzte a népszámlalásnál, hogy ezen jó uraknak hátha nem talál igazuk lenni . . . . ergó nem akarta őket nyilvánosan m e g h a z u d t o l n i.

A szabadság fiai

pedig igy remélik megbuktatni a sötétség uralmát.

Adomák.

Egy tanár éles és mindenki előtt ismert gúnyora által hallgatóit mindig maga iránti kellő tiszteletben tudta tartani. Egykor egyik hallgatója csengetyűt hozott magával, melylyel csengetni kezdet. „Valóban“, mondá a tanár nyugalommal, „csodálkozném azon, ha a birkák ily sokasága között kolompos nem volna.“

Midőn Napoleon 1809. Schönbrunnban volt, gyakran „vingt-de un-t játszott, és midőn egyik este sokat nyert, markában egy csomó Napoleond'ort csörgetvén, Rapp tábornokhoz fordulva mondá: „Ugye Rapp, a németek szeretik a kis Napoleonokat?“ Mire Rapp egész öszintén azt felelé: „Jobban mint a nagyot.“

„Mi a neved?“ kérdezett valaki egy teherhordót. „Az én nevem ugyanaz,“ felelé a legény, „mi az édes apámé.“ „Hát mi volt apádnak a neve?“ kérdé az első tovább — „Ugyanaz, mi az enyém.“ — Tehát mi mind a kettőtöknek a neve?“ — „No, lássa, egészen egyenlő.“

I. Richard, angol király, ki bátorsága miatt „oroszlánszivünek“ neveztetett, egyik ütközetben elfogta a tetőtől talpig vértes Beauvaist püspököt. A király, hogy hozzá nem illő harczviseleteért megbüntesse, megtiltotta neki, hogy börtönében azt viselje. A dolog a pápa elé került és ez intette Richardot, hogy szelidebben bánjék az ő „fiával.“ A király a pápához küldte a püspök fegyverzetét, és minden felelet helyett csak azon szavakat irta reá, miket Jakab fiai apjukhoz intéztek, midőn testvérök József véres öltözetét hozták; „Ez a te fiad ruhája?“

Egy csötörtököt mondott disznólövés.

Panaszolja a Szöke Präci Csalán Péternek.

Jajj az Isten szerelmeér, ha eszembe jut ez a história, még most is kiborzongat a hideg.

Mert hát képzelje csak kérem, mivel hogy én olyan hires disznólövö voltam valamikor, hát olyan beteg lettem egyszer, mikor egy hízót fültövön püffentettem: hogy kilencz hétig feküdtem a typhusban. Sokba került a patika, meg a doktor, még a bába is járt pedig utánnam, mig helyre birtam vergődni.

Hát tudja kérem ugy történt ez a fatális dolog, hogy épen karácsonyelőtt való héten tiszteletes uramnál disznót ölettek; — veszett szilaj hizó vót mind, olyan volt egy-egy mint egy bivaj. Hallám osztán, hogy hentesnek Püfölő Márton uramat hitták meg tiszteletes uramék; Püfölő Márton uram meg én nékem ídes komám vót, mert hát minden gyermekinek csak én vótam a keresztapja, szó a mi szó, de hát ko nám asszony is takaros szép kis menyecske vót, még pedig a javából. — Komám urammal én rettenetes jó barátságban vótam, ugy hogy egészen bele tartoztam a falamiába.

Mikor osztán meghallám, hogy Püfölő Márton uram lesz a hentes tiszteletes uraméknál, eszembe jutott, hogy majd megtréfálom komám uramat, nota béne komám uramnak rettenetes passziója vólt a hízó disznót jó karikás furkóssal agyon ütni.

Tiszteletes uramék felöl deszka kerités választotta el a telket az iskola udvarától, hanem a berenán nem mindenütt pászolt a deszka egymáshoz, ugy hogy az ember bátran ki okumlálhatott mindent a mi a szomszédban történik; — és épen ezért én is jól láthattam, mikor Püfölő komám sorba kezdte püfölni a hízókat; hanem egy makranczos disznót sehogy sem birt megtreffelni. Én tehát kihoztam golyóra megtöltött flintámat, s mellé állva a berena legnagyobbik hasadékának, vagy egy czolnyira kitoszitottam a puska csövit éppen szembe a komával, a ki a nagy menkő furkóval ott várt a szaladó disznóra, hogy majd ha irányomba jö, leüti, én meg lepüffentem gondoltam magamba. Ugy is lett, mert a mint osztán a berena mellett kergették a felbőszült hízót, épp abban a pillanatban én is ugy torkon lőttem, hogy rögtön ledobbant, de Püfölő komám is abban a pillanatban, a mint jól hozzá suhintott: hát uram fia, csak egyenesen rá hasalt.

Ttyhű teremtettét, kiesett a kezemből a puska, jéggé fagyott bennem a vér, — ott hagytam a gyilkos szerszámot, s rohantam be a házba; — kilelt a hideg, mert világosan láttam, hogy agyonlőttem a komát disznóstól együtt. Rettenetes beteg lettem, s kilencz hétig azt se tudtam fiu vagyok-é vagy leány? — gyötrött engem hideg meleg egyaránt, — fantasiroztam avval, hogy felakasztottak mint gyilkost, belém szorult egészen a szusz néha; — hat pár fehér ruhám vólt, de mind telisden tele izzadtam rettentő kínomban, fantazirozásomból kikalkulálták osztán, hogy mi bajom lehet, s elhitták hozzám Püfölö komát is, hogy vigasztaljon, s a mint megláttam ő kigyelmét, már akkor osztán éppenségesen nem hittem hogy élek, hanem azt hittem, hogy a másvilág vagyok, a hol az én meglőtt hentes komámmal vagyok együtt, — pedig váltig persvádeálta, hogy nincs kutyabaja sem, s még most is öli a disznót, megtölti a kolbászt, hurkát és gömböczöt.

Na de nagy nehezen osztán magamhoz jöttem én, persze kilencz heti kinlódás után olyan palajbász termetü szőke präceptor lettem, hogy jó lettem vólna dohányfüzötünek is. Ha megláttam azt a mendergős menkő hosszú flintát, a recidiva környékezett töle. A berenához nem mertem közeliteni sem, a disznófélétől plane ugy írtóztam, mint a pokolbéli sátántól.

Egyszer osztán nagysokára, mikor már reconvalescens lettem, eljött meglátogatni Püfölő komám, — hozott a guba alatt egy kulacs vinkót. Hjajj istenem, elhigyje Csalán ur, hogy soh sem esett jobban embert látnom, mint az én kedves komámat. A nyakába borúltam, összevissza nyaltam faltam, s végre pedig kiszopogattuk a kulacs bort.

Akkor beszélte el osztán ő kigyelme, hogy hát ugy történt az egész dolog, hogy a mint én a berenán keresztül meglőttem a disznót, persze összerogyott, — s ép abban a pillanatban suhin-

tott hozzá az én kedves komám is, — hanem mivel hogy nem talált, — hát az a nagy menkő furkós disznóütő, (mert hát egy kis meleg bor is volt ü kemibe), úgy elrántotta, hogy csak rá bukott egyenesen a disznóra. Nos oszt ekkor veszett el az én szemem fénnye is — de fel is fogadtam, hogy nem lövök többet disznót a mig élek.

Szeretet fillérek.

E lapok kiadó tulajdonosa Mészáros Károly 600 frt pénzbirsága költségeinek fedezéséhez járult :

Faltu Imre vendéglős 50 kr, Olasz Tamás gazdálkodó 50 kr, Kalatray Ferencz nőszabó 50 kr, Kovács Sándor susztermester 50 kr, Vetro József gazdálkodó 50 kr, Kiss Szt. János gazdálkodó 30 kr, Nagy Mihály czinczár 20 kr, Keresztes Péter 8 kr, Kiss Mihály 10 kr, Vasas Kálmán lakatosmester 10 kr, Könyvesnő 10 kr. Vargha 10 kr, Keresztes János mint gyüjtő a posta bérrel együtt 70 kr, összveg 4 frt o é.

Fogadják a szives adakozók a fogságot szenvedő őszinte köszönetét.

A kiadó-hivatal.

Discursus

Mihály gazda és Iczik szomszéd között.

I c z i k : Thodja e khend Mihálylében, hugy mért nem vitthe el a gruf Ardráshy Jola magával Bhorsszamár Jánost az egyiptomi utazásra ?

M i h á l y : Nem tudom biz én szomszéd !

I c z i k : Hát csak azirt lássa khend, hugy legyen itthun khinek támogatni a khurmányt.

M i h á l y : Hát ezt hallotta e már Iczik szomszéd, hogy a nagyméltóságu botoztató főrendek azért nem adakoznak a honvédrokkantak menházára, mivel az 1848 és 49-ben megrokkant svalizserek részére akarnak aláirást nyitni ?

I c z i k : Ezt még nem hallottam hallja Mihály gazda, hanem felteszem róluk.

M i h á l y : Mit gondol szomszéd ! a jelenlegi népszámlálás alkalmával az „á g y r a j á r ó k" rovatába kik fogják szolgáltatni a legnagyobb számot ?

I c z i k : Hát kik szolgáltatnák mások, mint a barátok és plébánusok.

Ludas Matyi gyors postája.

T. olvasoinktól bocsánatot kell kérnünk, hogy mostani számunkat irott czimszalogokkal kell szét küldenünk; mit a nyomda tulterheltetése okozott; a legközelebbi számnál már nyomott czimszalagjaink lesznek.

V a l d v o g e l Érsokujvár : Levelében nem lévén sem a név, sem az megirva melyik lapunkat kivánja, mi a boriték külső oldalán látható név és a posta bélyeg szerint inditjuk utnak lapunkat. Ha nem jól van, tessék csak megirni.

D o b o s A n d r á s : ügyvéd urnak K. Félegyházán : Köszönjük a szives óhajt. Boldog ujévet!

R a k o v s z k y urnak Gáván : Lapunk $^1/_4$ évi ára 1 frt 50 kr ; — kérjük a hiányzó 15 kr.

G ö c s e j i H o r v á t h G y u l á n a k Z. E g e r s z e g r e. Egy pár türelmetlen előfizetőd azt kérdi, mikor tüzheti már kalapja mellé a „k ó t e r i c s a l á n b o k r é t á t?

B o l o n d I s t ó k n a k : Kedves komám figyelme igen lemadzagolt. A „szabad Magyarország" mutatvány száma ügyesen van összeállitva csak a kár, hogy z s i d ó k é z r e k e r ü l t.

Sz . . . L. k é p v i s e l ő n e k Eger. Szerét ejtjük, s legközelebb kapóra jön.

C s a l á n P é t e r n e k : Óhajod és kivánságod szerint intézkedett Matyi.

K i s b ö g ő s n e k a j ó h e g e d ü s n e k : Előttod legyen a példa bátyád a nagy bőgős . . ki mindig hatalmasan b r ú g ó z i k.

Tisza Kálmán a felnőtt személyekkel ily módon szeret foglalkozni.

Irányi Dániel pedig ekkép szeret a felnőtt személyek tanitásával foglalkozni.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY. Felelős szerkesztő: KARAKÁN MARCZI.

Nyomatott Kunosy és Réthy-nél Pesten, (váczi-ut 9. szám alatt.)